

Sygn. akt **III AUa 971/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: Marta Sawińska

R. P.

Protokolant: Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2021 r. w. P. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **(...) Sp. z o.o. aktualnie Business (...) Sp. z o.o.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.**

przy udziale zainteresowanego J. J.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji Business (...) Sp. z o.o.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 24 czerwca 2020 r. sygn. akt VII U 2256/19

1. Oddala apelację;
2. Zasądza od Business (...) Sp. z o.o. na rzecz pozwanego kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

R. P.	D. K.	M. S.
-------	-------	-------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27.05.2019 r. nr (...), na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 9 ust. 2c i 4a, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. stwierdził, że **J. J.** jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od dnia 18.05.2018 r. do 31.07.2018 r. i od 01.12.2018 r., a podstawa wymiaru składek wynosi:

Okres	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Ubezpieczenie chorobowe	Ubezpieczenie wypadkowe	Ubezpieczenie zdrowotne
2018-05	0,00	0,00	0,00	0,00
2018-06	328,80	0,00	328,80	291,78
2018-07	3.288,00	0,00	3.288,00	2.917,77
2018-12	7.452,80	0,00	7.452,80	6.613,62
2019-01	0,00	0,00	0,00	0,00
2019-02	3.028,20	0,00	3.028,20	2.687,23
2019-03	3.528,00	0,00	3.528,00	3.130,75
2019-04	2.822,40	0,00	2.822,40	2.504,59

Odwołanie (...). (nr (...)) złożyła (...) sp. z o.o. (aktualnie Business (...) sp. z o.o.), domagając się jej uchylenia w całości.

Ubezpieczony J. J. nie zajął stanowiska w sprawie.

Wyrokiem z 24.06.2020 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt VII U 2256/19 oddalił odwołanie i zasądził od odwołującej spółki na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. J., ur. (...), jest emerytem. Ubezpieczony w okresie od 12.01.2017r. do 14.04.2018 r. był zatrudniony w oparciu o umowę o pracę w (...) Sp. z o.o. w W.. Następnie, ubezpieczony podjął zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę w wymiarze 1/84 etatu w firmie (...) o.o. w K., jednakże w toku tego zatrudnienia nie uzyskiwał co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w ujęciu miesięcznym.

W dniu 18.05.2018 r., J. J. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. umowę zlecenie. Zleceniobiorca zobowiązał się m. in. do wykonywania czynności porządkowych, służących utrzymaniu czystości w budynkach i obiektach przemysłowych, nadto wykonywania innych czynności, mających na celu właściwe wykonanie zlecenia, przy uwzględnieniu obowiązujących procedur i instrukcji.

Umowa zlecenia została zawarta między stronami na czas oznaczony od 18.05.2018 r. do 31.12.2018 r. Zleceniobiorca miał otrzymać za właściwe wykonywanie obowiązków wynagrodzenie według stawki nie niższej niż 13,70 zł brutto za przepracowaną godzinę.

Na okres od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. (...) Sp. z o.o. po zmianie siedziby – w W., zawarli kolejną umowę zlecenia. Zleceniobiorca zobowiązał się tym razem m.in. do zapewnienia wspólnie z innymi zleceniobiorcami ochrony obiektów, wskazanych przez zleceniodawcę, polegającej na obserwacji i obchodach terenu obiektu w czasie, których sprawdzeniu podlegają zamknięcia do pomieszczeń, okna, kraty, kłódki, plomby i stan ogrodzenia; pełnienia czynności w zakresie doraźnej ochrony fizycznej, w tym w obiektach ochrony obowiązkowej, konwojowania wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych, wykonywania czynności w zakresie obsługi Uzbrojonego S. Interwencyjnego w zakresie dozoru sygnałów przesyłanych i przetwarzanych w urządzeniach elektrycznych i systemach alarmowych, wykonywaniu innych czynności, mających na celu właściwe wykonanie zlecenia, przy uwzględnieniu obowiązujących w obiekcie instrukcji i procedur.

Z tytułu wykonania ww. umów na rzecz (...) Sp. z o.o., wynagrodzenie brutto J. J. wynosiło:

- za maj 2018 r. – 328,80 zł,
- za czerwiec 2018 r. – 3.288,00 zł,
- za lipiec 2018 r. – 2.534,50 zł,
- za sierpień 2018 r. – 1.644,00 zł,
- za wrzesień 2018 r. – 2.959,20 zł,
- za październik 2018 r. – 3.288,00 zł,
- za listopad 2018 r. – 4.603,20 zł,
- za grudzień 2018 r. – 2.849,60 zł,
- za styczeń 2019 r. – 3.028,20 zł,
- za luty 2019 r. – 3.528,00 zł,
- za marzec 2019 r. – 2.822,40 zł,
- za kwiecień 2019 r. – 2.822,40 zł.

Z tytułu ww. umów (...) Sp. z o.o. zgłosiła J. J. wyłączenie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok, w którym oddalił odwołanie i zasądził od odwołującej spółki na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd I instancji stwierdził, że J. J. uprawniony do emerytury, był zatrudniony w oparciu o umowę o pracę do 14.04.2018r. w firmie (...) Sp. z o.o., a od 17.05.2018 r. w firmie (...) sp. z o.o., jednakże z tej drugiej umowy, z uwagi na wymiar czasu pracy 1/84, nie uzyskiwał co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę. Nadto wskazał, że z dniem 18.05.2018 r. ubezpieczony zawarł umowę zlecenia z odwołującą (...) Sp. z o.o. W kontekście tych faktów, przedmiotem sporu – w ocenie Sądu Okręgowego - pozostawało ustalenie, czy J. J. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) z tytułu umowy zlecenia od 18.05.2018 r. Podkreślił, że spór toczył się zatem wokół interpretacji art. 9 ust. 4a w zw. z ust. 2c ustawy systemowej.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że w pełni podziela argumentację Sądu Najwyższego zaprezentowaną w wyroku z dnia 21.03.2019 r., sygn. II UK 548/17. Tym samym, w niniejszej sprawie najpierw należało uwzględnić art. 9 ust. 2c, co uzasadniało ustalenie, że stosunek pracy emeryta wyłącza podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu równoległe

istniejącej umowy zlecenia tylko wówczas, gdy podstawa wymiaru składek z tytułu stosunku pracy będzie równa co najmniej minimalnemu wynagrodzeniu. Zasada wyrażona w art. 9 ust. 4a ustawy znalazłaby zastosowanie tylko, gdyby podstawa wymiaru składek zleceniobiorcy (emeryta i pracownika) z tytułu stosunku pracy, zgodnie ze zdaniem drugim ust. 2c, byłaby wyższa niż minimalne wynagrodzenie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i zasądził od odwołującej spółki na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku Sądu I instancji złożyła odwołująca spółka (...) Sp. z o.o. aktualnie Business (...) sp. z o.o. zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1. art. 9 ust. 2c, 4a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez wadliwą wykładnię, co w konsekwencji doprowadziło do ich błędnego zastosowania,
2. art. 9 ust. 2c, 4a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez ich błędne zastosowanie, a w konsekwencji zobowiązanie płatnika składek do opłacenia składek ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego, podczas gdy tego rodzaju zobowiązanie składkowe w ogóle nie powstało.

Odwołująca spółka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji poprzez stwierdzenie, że J. J., który jednocześnie posiadał prawo świadczenia emerytalnego oraz był zatrudniony u innego niż odwołujący podmiotu na podstawie umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem niższym niż minimalne, nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia u płatnika (...) Sp. z o.o. (aktualnie Business (...) sp. z o.o.) oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniosł o oddalenie apelacji odwołującej spółki oraz zasądzenie od odwołującej się spółki na rzecz organu rentowego kosztów procesu za drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wniesioną przez odwołującą spółkę apelację uznać należy za bezzasadną.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było to, czy organ rentowy zasadnie przyjął, że J. J. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 18.05.2018 r. do 31.07.2018 r. i od 01.12.2018 r. do nadal z tytułu umowy zlecenia, zawartej z (...) Sp. z o.o. w W. (aktualnie Business (...) Sp. z o.o.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w sposób staranny, nieuchybiający zasadzie swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Zgromadzone w niniejszej sprawie dowody Sąd I instancji ocenił wszechstronnie, tj. wiarygodność i moc poszczególnych dowodów oceniona została w odniesieniu do całokształtu pozostałych dowodów. Sąd I instancji dokonał ustalenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie i Sąd Apelacyjny podstawę faktyczną wyroku w pełni podziela. Jednocześnie Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne i rozważania prawne bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny wskazuje, że podziela argumentację Sądu I instancji zaprezentowaną w uzasadnieniu. Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że J. J., uprawniony do emerytury, w okresie w którym wykonywał umowę zlecenia na rzecz (...) Sp. z o.o. pozostawał jednocześnie w stosunku pracy z (...) Sp. z o.o. w wymiarze 1/84 etatu oraz że wynagrodzenie które otrzymywał ze stosunku pracy było niższe niż wynagrodzenie minimalne. Sąd Okręgowy prawidłowo określił, że przedmiotem sporu było ustalenie, czy J. J. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) w okresie od dnia 18.05.2018 r. do

31.07.2018 r. i od 01.12.2018 r. do nadal z tytułu umowy zlecenia, zawartej z (...) Sp. z o.o. w W. (aktualnie Business (...) Sp. z o.o.).

Z kolei spór w niniejszej sprawie toczył się wokół interpretacji art. 9 ust. 4a w zw. z ust. 2c ustawy systemowej. Na naruszenie ww. przepisu art. 9 ust. 2 c i 4a ustawy systemowej wskazywała również odwołująca spółka w apelacji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzuty podniesione przez odwołującą spółkę w apelacji nie zasługują na uwzględnienie.

Podkreślić należy, że Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje pogląd Sądu I instancji, w którym wskazał, że wątpliwości interpretacyjne wokół ww. przepisu zostały rozstrzygnięte w wyroku Sądu Najwyższego z 21.03.2019 r. (II UK 548/17).

W ww. wyroku Sąd Najwyższy skonstatował, iż zawarte w art. 9 ust. 4a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zastrzeżenie „odsyłające” do ust. 2c tego przepisu powoduje, że zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty, pozostający równocześnie w stosunku pracy, nie będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia **tylko wówczas**, gdy wynagrodzenie uzyskiwane przez niego w ramach stosunku pracy osiągnie kwotę co najmniej równą kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 18 ust. 4 pkt 5a powołanej ustawy). Jednocześnie Sąd Najwyższy wyjaśnił, że co do zasady każda osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to znaczy zleceniobiorca, podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym niezależnie od tego, czy jest uprawniona do emerytury i renty (z wyjątkiem osób wymienionych w art. 6 ust. 4). Z kolei zwolnienie zleceniobiorcy z tego obowiązku wynika natomiast z faktu równoczesnego pozostawania w stosunku pracy, który z mocy art. 9 ust. 1 wyprzedza inne tytuły podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, co dotyczy również emerytów i rencistów (por. art. 9 ust. 4 w związku z art. 9 ust. 4a). Dlatego właśnie emeryci i renciści, tak jak pozostali zleceniobiorcy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umów zlecenia, „jeżeli równocześnie nie pozostają w stosunku pracy”.

Analizując wyrok Sądu Najwyższego z 21.03.2019 r. (II UK 548/17) wywnioskować należy, że w praktyce z możliwością zastosowania zasady, w myśl której zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty pozostający w stosunku pracy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia, będziemy mieli do czynienia wtedy, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pozostawania w stosunku pracy osiągnie kwotę określoną w art. 18 ust. 4 pkt 5a (**to znaczy kwotę co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę**), na co jednoznacznie wskazuje brzmienie zdania drugiego art. 9 ust. 2c in fine, które nie określa przecież wymienionych tam „innych tytułów”, a zatem obejmuje także osoby pozostające w stosunku pracy. Z kolei w sytuacji, gdy podstawa wymiaru składek z tytułu pozostawania w stosunku pracy będzie niższa niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty pozostający w stosunku pracy będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym również z tytułu wykonywania umowy zlecenia.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że J. J. (uprawniony do emerytury), wprawdzie w okresie w którym wykonywał umowę zlecenia na rzecz (...) Sp. z o.o. pozostawał w stosunku pracy w (...) Sp. z o.o., w której był zatrudniony na 1/84 etatu, tym niemniej, z uwagi że podstawa wymiaru składek dla ubezpieczonego z tytułu tego zatrudnienia kształtowała się na poziomie: maj 2018 r. – 0,00 zł, czerwiec, lipiec 2018r. – 25 zł, sierpień, wrzesień 2018r. – 26,25 zł, październik 2018 r. – 25,00 zł, listopad 2018 r. – 27,29 zł, grudzień 2018 r. - 25,00 zł, styczeń 2019 r. - 25,00 zł, luty 2019r. – 28,14 zł, marzec 2019 r. – 26,79 zł oraz kwiecień, maj, czerwiec 2019 r. - 26,80 zł, to w konsekwencji zleceniobiorca podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia zawartej z (...) Sp. z o.o. od 18.05.2018r. do 31.07.2018 r. oraz od 01.12.2018 r. do nadal. Podstawa wymiaru składek z tytułu zatrudnienia (ustalana w wymiarze miesięcznym) była niższa niż obowiązujące wówczas minimalne wynagrodzenie za pracę, które od 01.01.2018r. wynosiło 2100 zł zgodnie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 12.09.2017r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2018r.

Sąd Apelacyjny zaznacza, że przedstawianie odmiennych poglądów przez autora apelacji stanowi jedynie polemikę z prawidłową i logiczną argumentacją Sądu Okręgowego i w ocenie Sądu Apelacyjnego w żadnej mierze nie podważyły

prawidłowego rozstrzygnięcia Sądu I instancji. W konsekwencji przedstawionej oceny prawnej, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację odwołującej spółki – pkt 1 wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 2 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Mając powyższe na względzie, tytułem zwrotu kosztów procesu (kosztów zastępstwa procesowego) zasądzono od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 240 zł – punkt 2 sentencji wyroku.

R. D. G. M. S.